

Checklista: Vad behöver tornseglare för att kunna bygga bo och häcka?

Platsen

- Höjd:** Minst 4 meter ovanför marken, bäst längst uppe precis nedanför takkant. Det är vid takkanten som tornseglare ofta letar efter bohål.
- Skydd:** Bästa platsen är under takfoten som ger sol- och regnskydd. Installera inte på sydsidan om det inte finns effektivt solskydd eftersom det blir för varmt i direkt sol, ungarna söker frisk luft och riskerar att ramla ur boet i förtid.
- Fri inflygning:** Inom ett område ca. 3 meter framför och 3 meter nedanför inflygningsöppningen ska det inte finnas hinder som t.ex. balkong, ställningar, träd eller ledningstrådar.
- Bon under tegelpannor: avstånd till hängränna minst 5 cm men gärna 10 cm (så de kan flyga in under nedersta raden med tegelpannor).
- Inga fågeltaggar (metallspikar som skydd mot duvor) och fågelnät i inflygningsområdet (t.ex. vid böj av stuprör) – det är risk att fåglarna skadar sig.

Boplatsens storlek, utseende, anordning

- Mått:** längd 35-40 cm, djup/bredd 15-20 cm, höjd 15-20 cm.
- Öppningshål:** avlångt med höjd 30(-35) mm, längd 60(-80) mm, fyrkantigt eller ovalt, nära botten. Tornseglare är hålhäckare och letar efter mörka platser – därför ska öppningen sitta långt ute vid ena sidan av bohålet eller holken.
- Ytor:** Golvytan inuti och ytan på utsidan vid öppningen ska vara grov så att tornseglarna kan få fäste med sina klor.
- Enskilda boplatser:** Boplatser ska vara separerade från varandra. Avstånd mellan ingångshål minst 40-50 cm. Boplatser i håligheter under taket ska vara avskilda från resten av taket så att fåglarna inte förrirrar sig in under taket.
- Material för holkar:** obehandlat trä, träbetong.
- Antal:** Eftersom tornseglare gärna häckar tillsammans i kolonier är det bra att sätta upp flera boplatser. Ett annat skäl för att sätta upp flera holkar är att även andra arter använder holkarna. Det är svårt stänga ute dessa. Det bästa är därför att erbjuda flera holkar så att alla kan få plats.

Underhåll

Holkarna behöver inte rensas. Tornseglarna håller sin boplatser ganska ren.

Ta inte bort boskålen eftersom tornseglarna använder samma boskål under många år!

Andra arter som gråsparvar eller mesar kan använda holkarna och de kan bära in så mycket bomaterial att det inte finns tillräckligt med plats för tornseglare. Erbjud stora holkar, och ett flertal holkar, med plats för alla. Där det är möjligt kan man kontrollera holkarna och vid behov rensa bort gammalt bomaterial från andra arter.